

УДК 72.038

Михальчук О. Ю., студентка 4 курсу*Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна**alexandramykhalkhuk@gmail.com***Бармашина Л. М.**, кандидат архітектури, доцент*Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна**ORCID 0000-0002-3699-8998, barmil@bigmir.net*

ПОСТМОДЕРНІЗМ VS. ПАРАМЕТРИЗМ: КОНТЕКСТ І КАНОН

Анотація: у статті визначено поняття постмодернізму, розглянуто аспекти його постійної реактулізації, проаналізовано доцільність стилю на архітектурній арені. Виявлено особливості трансформації постмодерністського напрямку в інші архітектурні течії, зокрема в новий глобальний параметричний стиль. Розглянута концептуальна стилістика параметризму.

Ключові слова: постмодерністське відродження, сучасна архітектура, стилістична війна, параметрична архітектура.

Актуальність. Термін «постмодернізм» із плином часу все ще залишається модним й актуальним. Наразі ведеться чимало дискусій стосовно очікуваного «постмодерністського відродження» і стає зрозумілим: «постмодернізм» як поняття і стильовий напрямок повертається знову і знову, але постійно трансформується, набуваючи інших рис.

Мета. Аналіз одного з найбільш неоднозначних і суперечливих термінів архітектури – «постмодернізм». Оцінка параметризму як передового напрямку на тлі стильової війни.

Аналіз досліджень та публікацій за темою. В архітектурі появу постмодернізму було позначено двома книгами: «Складність та суперечливість в архітектурі» Роберта Вентурі (1966 р.) та «Мова постмодерністської архітектури» історика та критика Чарльза Дженкса (1978 р.). Роботи історика і критика Чарльза Дженкса – гарний приклад декоративного та формального підходу до формування автентичного національного простору [1] (рис. 1, 2).

Основна частина. При розгляді даної теми необхідно в першу чергу розібратись з самим поняттям постмодернізму, його історією, а також чим являється ця течія сьогодні. На відміну від модерністів, які тяжіли до «прозорості» простору та конструкцій, Дженкс надавав перевагу елементам двозначним та «замаскованим». Термін «постмодернізм» в архітектурі також використовується з подвійним змістом: як спрощене поняття самого стилю та як альтернатива ідеї явища постмодерну. Цей мистецький стиль приніс цілу

серію поетичних творів, які виникли у 60-х роках минулого століття, а потім циклічно повертаються до моди [6].

Рис.1 Адам Натаніель Фурман. «Парад ідентичності»

Рис.2 Площа Італії Чарльза Мура в Новому Орлеані (1976-1979 рр.)

З тих пір, поєднуючи елементи постмодерністського напрямку, а саме – іронічні ефекти, декоративні елементи, історичні цитати та символічні форми, багато архітекторів, натхнених самим поняттям «постмодернізм», продовжували виділяти елементи стилю з постійним акцентуванням форм. Проте за такого іронічного використання архітектурної мови, яка орієнтована на минуле лише як на спосіб створення нових форм, іноді постає прагнення уникнути будь-яких інновацій. Тому при розгляді постмодернізму як архітектурного жанру кожна наступна реактулізація може бути лише стилізацією і навіть мати риси фетишизації, що відображує заідеалізоване ставлення до створення архітектурних форм [2, 3].

Пізня робота Джеймса Стерлінга – прибудова до Державної галереї в Штутгарті, мабуть, являється прикладом найбільш гармонійного поєднання різних стилів, таких характерних для архітектури постмодернізму (рис.3).

Рис.3 Архітектор – Джеймс Стерлінг, Державна галерея в Штутгарті

Постмодернізм, залишаючись ознакою часу, авангардом і модою, вже певною мірою «покривається ковдрою історії». З часом постмодерн стає лише «знаком знаку», симулякром, відображенням самого себе, пустою модою. Якщо сьогодні звернутись до будь-яких джерел, де визначені різні напрями сучасної

архітектури, то можна споглядати, що постмодернізм сприймається більше як локальне явище, пов'язане саме з іронічною грою історичних форм. Поряд з ним існують деконструктивізм, хай-тек, лофт, екологічні тенденції та безліч інших течій. При цьому постмодернізм все ще існує, він став одним з багатьох способів існування в архітектурі, ідеології, частиною більш широкої практики. Мабуть доцільно сприймати постмодерн як форму критичної культури, а не сукупність символів та форм. З такої точки зору він стає способом гри проти встановлених правил – формою авангарду. Сьогоднішня архітектура може надалі створюватись на протигагу набридливим ексцентризмам сучасного авангарду. За такою позицією постмодернізм не має нічого спільного з поняттям стилю [2].

Постмодернізм скоріше може виступати як спосіб створення нового змісту, уникаючи культурних кліше, бо наразі він є формою контркультури. Архітектор має використовувати постмодернізм для постійної дестабілізації та критики, шукаючи альтернативні та нові способи подолання складності сьогоденної культури та середовища [6].

З посиленням комп'ютерного забезпечення на початку 20-го століття очікуваний рівень експериментів перевершив основи архітектурного проектування. Створюються все нові й нові напрямки, які поки що не являються різними стилістичними рухами, а є лише певними режимами наближення концепції. Основою всіх цих рухів стає параметризм.

Протягом останніх 20-ти років ми відчули деяку революцію в думках про простір. Спостерігається зростаючий інтерес до параметричної архітектури, розвиток якої базується перш за все на передових технологіях обчислювальної техніки (рис. 4).

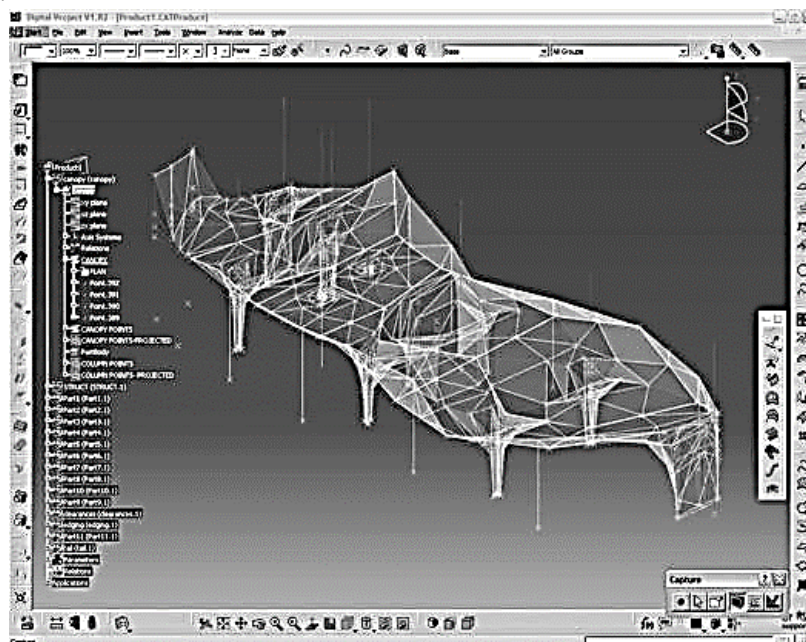

Рис.4 Параметрична модель, створена за допомогою програми Catia: Helios House

Параметризм наразі стає епохальним явищем. Як стиль він відзначається своїми цілями, амбіціями, методологічними принципами та оцінюючими критеріями. Насправді сьогodнішня архітектура є світовою ареною боротьби, на якій кожний проект швидко порівнюється чи контрастує з іншим. При цьому постійно відбувається узгодження принципів, амбіцій та цінностей, створюються умови для сукупного прогресу [4]. Параметризм пропонує гнучкий набір компонентів для маніпуляцій, що дає можливість створення безкінечної кількості варіантів. Параметрична архітектура (ще називається генерованою архітектурою) здебільшого відтворюється двома способами, які являють собою вічний дуалізм: популяція геометричних об'єктів (розповсюдження) та геометрія, сформована за параметрами. Перший спосіб починається з форми із використанням певного програмного забезпечення для заповнення бажаної геометрії над поверхнею цієї форми [5]. Другий – створює форми за обмеженнями та заданими параметрами (рис. 5).

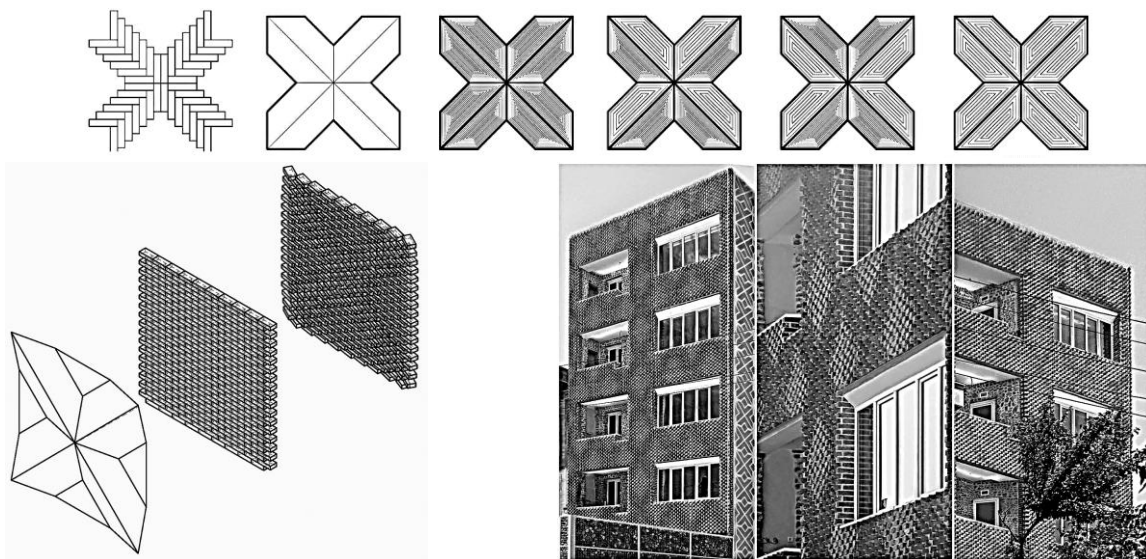

Рис. 5 Архітектурна фірма Sstudiomm, Parametric Brick Facade

Нові примітиви параметризму дещо відрізняються від жорстких геометричних фігур архітектури минулих років. Наразі йде мова про анімативні, динамічні та інтерактивні об'єкти – сплайни, еліпси тощо, які виступають в якості блоків для створення рухомої системи. Однією з популярніших програм, які надають великі можливості для параметричної архітектурної творчості, є Grasshopper.

На рис. 6 наведено приклади елементів параметричних об'єктів.

Параметризм виступає концептуальною реконструкцією минулих течій. Ми можемо по різному сприймати естетику цього стилю, але мусимо прийти до

його розуміння як дослідницької діяльності, неминучої парадигми для наукових кадрів майбутнього [5].

Рис. 6. ITKE Research Pavilion та "Kinetic Haze", Athens Athens Visiting School та University of Stuttgart

Висновки. Користуючись досвідом, творці мають визнати іншу концепцію постмодерну. Це буде спосіб гри з мовою, цінностями та концепціями, відмова від консенсусу щодо загального смаку, який може привести до ностальгії. Для втілення такої концепції необхідно щоб «постмодернізм» перетілювався в частину нової глобальної стильової течії, наприклад, «параметризм», який намагається творити більш інтелектуально побудований світ. Цілеспрямована архітектура параметризму має включати в себе гнучкість програми, формування навколишнього середовища та контекстуалізацію в міській тканині. Параметризм готовий стати основним рухом сучасної архітектури на тлі стильової війни.

Література

1. Брайнин-Пассек - Брайнин-Пассек В. О постмодернизме, кризисе восприятия и новой классике // Новый мир искусства. СПб., ноябрь 2002.
2. Давыдов 2001 - Давыдов Ю. Патологичность «состояния постмодерна» // Социологические исследования. 2001. № 11.
3. Социальная теория 2008 - Социальная теория современности. М., 2008.
4. Shepherd, P. G., Hudson, R. and Hines, D. "Aviva Stadium: a parametric success." International Journal of Architectural Computing, 9 (2), 2011: pp. 178.
5. Oxman, R. and Oxman, R. (eds.). The new structuralism – Design, engineering and architectural technologies. (New York: Wiley, 2010).
6. <https://www.archdaily.com/886731/postmodern-post-mortem-why-we-need-to-stop-using-architectures-most-misunderstood-word>

Аннотация

Михальчук О. Ю., студентка, Национальный авиационный университет, г. Киев, Украина; Бармашина Л. Н., к.арх., доцент. Национальный авиационный университет, г. Киев, Украина.

Постмодернизм vs. параметризм: контекст и канон.

В статье определено понятие постмодернизма, рассмотрены аспекты его постоянной реактуализации, проанализирована целесообразность стиля на архитектурной арене. Выявлены особенности трансформации постмодернистского направления в другие архитектурные течения, в том числе в новый глобальный параметрический стиль. Рассмотрена концептуальная стилистика параметризма.

Ключевые слова: постмодернистское возрождение, современная архитектура, стилистическая война, параметрическая архитектура.

Annotation

O. Mikhalchuk, student; L. Barmashina, Ph.D., Associate Professor National Aviation University, Kiev, Ukraine.

Postmodernism vs. parametricism: context vs kanon.

The article defines a concept of postmodernism through outlining stylistic elements of postmodern architecture. The expedience and the forms of constant reactualization of postmodernism in modern architectural context are determined by orientation to the previous architecture for creating new objects. It is noted that "postmodernism" in architecture is used with dual content: as a simplified concept of the style itself and as an alternative to the idea of the phenomenon of postmodern. Postmodernism is marked as a conceptual reconstruction of previous styles such as functionalism, international style, rationalism and other. Also, the author examines the transformation of postmodern in variety of different architecture styles, including parametricism. Architecture of parametricism and postmodernism give attention to separated stylistic elements but unlike posmodernistic combination of forms for the sake of themselves, parametricism uses only geometrical units that are determined by the technological development of modern computers. The article also describes the conceptual stylistic of parametrical architecture, which is trying to create more intelligently constructed world using geometrical construction for ordering the space. Parametrical architecture actualizes, firstly, because of transformation the idea and conception of space phenomenon. Postmodernistic architecture tries to create its own philosophy based on ironical interpretation of historical forms. At the same time, parametricism exists more likely as design method of architecture. In fine, this contemporary avant-garde architecture style is ready to become the main movement of modern design against the backdrop of stylistic warfare.

Keywords: postmodern revival, modern architecture, stylistic warfare, parametric architecture.